

OBJAŚNIENIA WARTOŚCI
PRZYJĘTYCH W
WIELOLETNIEJ PROGNOZIE
FINANSOWEJ
GMINY BIAŁA
na lata 2015–2028

Biała, dnia 9 grudnia 2015 r.

1. Wstęp

„Wieloletnia Prognoza Finansowa”, zwana dalej WPF, stanowi instrument zarządzania finansami gminy Biała i została ustanowiona przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹. Aktualna WPF gminy Biała została opracowana w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową gminy Biała obejmującą okres 2014-2028 wg jej stanu na dzień 30 września 2014 r. Wobec ustawowego unormowania regulującego, iż WPF może stanowić podstawę do zaciągania zobowiązań wieloletnich, niniejsza edycja WPF gminy Biała jest naturalną kontynuacją poprzedniego wydania. W warunkach gminy Biała stanowi rozwinięcie wdrożonych w 2009 r. inwestycyjnych planów finansowych gminy.

„Wieloletnia Prognoza Finansowa” jest dokumentem strategicznym służącym ocenie długoterminowego potencjału gminy w celu zaprognozowania niezbędnych wydatków bieżących oraz ustalenia możliwości inwestycyjnych w kontekście efektywnego zarządzania środkami zwrotnymi, finansującymi potrzeby rozwojowe.

„Wieloletnia Prognoza Finansowa” to także dokument służący podniesieniu poziomu transparentności, przejrzystości i jawności działań władz samorządowych oraz ocenie zdolności kredytowej gminy Biała.

2. Źródła danych i informacji wykorzystanych do opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028

Wieloletnią Prognozę Finansową gminy Biała na lata 2015-2028 opracowano w szczególności w oparciu o:

- *Wieloletni Plan Finansowy Państwa 2013-2016* będący załącznikiem do Uchwały Nr 76 Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2013 r.,
- *Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego*, Ministerstwo Finansów, aktualizacja z dnia 2 października 2014 r.,
- *Projekt ustawy budżetowej na rok 2015*, wrzesień 2014 r.,

---

¹ Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.

- Informacje dla gmin i powiatów zawarte w pismach Ministra Finansów z dnia 10 października 2014 r. znak: ST3/4820/16/2014,
- Wieloletnią Prognozę Finansową gminy Biała na lata 2014-2028, wrzesień 2014 r.

W niniejszej prognozie uwzględniono również analizy własne obejmujące:

- tendencje w zakresie kształtowania się dochodów gminy z poszczególnych źródeł i wpływu na ich wysokość zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zmian warunków w otoczeniu zewnętrznym,
- uwarunkowania w kształtowaniu wydatków gminy.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028 ujęto dochody przekazywane z budżetu Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej na lata 2015-2017. Prognoza nie uwzględnia dochodów mających pochodzić ze środków Unii Europejskiej w ramach kolejnej perspektywy finansowej rozpoczynającej się po 2017 roku.

W planie dochodów majątkowych w latach 2018-2028 ujęte zostały środki pochodzące z budżetu państwa, stanowiące zwrot poniesionych wydatków w ramach funduszu sołeckiego.

3. Cele opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała

3.1. Ograniczenie ryzyka w zarządzaniu finansami gminy Biała w perspektywie wieloletniej

Zarządzanie finansami gminy Biała wymaga prognozowania i planowania w perspektywie wieloletniej. Podyktowane to jest charakterem prowadzonej działalności, w której:

- funkcjonowanie jednostek organizacyjnych charakteryzuje ciągłość,
- szereg podejmowanych przedsięwzięć wymaga realizacji w okresie przekraczającym rok budżetowy, w szczególności dotyczy to zadań inwestycyjnych,
- decyzje finansowe podejmowane w danym roku budżetowym pociągają za sobą skutki w kolejnych latach, np. między innymi rozpoczęcie inwestycji nie tylko pociąga za sobą konieczność ponoszenia nakładów na jej kontynuację i dokończenie, lecz także konieczność zapewnienia w kolejnych latach środków finansowych na wydatki eksploatacyjne.

Ponadto wśród wydatków gminy Biała znajdują się wydatki obligatoryjne zdeterminowane ustawami, bądź zawartymi przez gminę umowami długookresowymi, przykładowo: koszty

obsługi długu. W grupie wydatków, które traktowane są priorytetowo znajdują się też wydatki majątkowe na kontynuację programu inwestycyjnego.

W efekcie prognozowana kwota wydatków na finansowanie pozostałych zadań gminy jest wartością wynikową.

3.2. Stworzenie podstawy do zaciągania zobowiązań wieloletnich

Konstrukcja wieloletniej prognozy finansowej służy dokonaniu oceny możliwości finansowych gminy w dłuższym horyzoncie czasowym niż roczny budżet.

WPF wytycza długookresowe ramy finansowe działalności gminy ustalając m.in. możliwości finansowania nowych zadań, dając podstawę do zaciągania długoterminowych zobowiązań. WPF umożliwia dokonanie weryfikacji możliwości sfinansowania długoterminowych przedsięwzięć.

Szczegółowe parametry budżetowe ujęte w WPF będą podstawą projektowania kolejnych rocznych budżetów ujmujących środki na realizację zadań kluczowych z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych celów.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych uchwała w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej zawiera upoważnienie dla Burmistrza Białej do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć. Możliwości oceny dostępności środków w poszczególnych projektach planów finansowych stanowią przesłankę do określenia pułapu zaciąganych zobowiązań wieloletnich, tym samym zapewniając zachowanie bezpieczeństwa budżetowego.

3.3. Wypełnienie zapisów ustawowych

Obowiązek sporządzania Wieloletniej Prognozy Finansowej przez jednostki samorządu terytorialnego został wprowadzony ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych².

Na podstawie delegacji zawartej w art. 230b ww. ustawy Minister Finansów w dniu 10 stycznia 2013 r. wydał rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego³. W Rozporządzeniu określono m.in. wzór wieloletniej prognozy finansowej

---

² Dz.U. z 2013 r. poz.885 ze zm.

³ Dz.U. z 2013 poz. 86 ze zm.

jednostki samorządu terytorialnego (załącznik nr 1) oraz wzór wykazu przedsięwzięć wieloletnich (załącznik nr 2). W stosunku do uprzednio stosowanego w gminie Biała kształtu WPF, wzór określony Rozporządzeniem rozszerzył katalog informacji ujmowanych w WPF.

Rozbudowaniu uległa część dochodowa poprzez wyszczególnienie wybranych źródeł dochodów. Uszczegółowiono wydatki majątkowe wykazując w ich ramach wydatki inwestycyjne kontynuowane, nowe wydatki inwestycyjne oraz wydatki majątkowe w formie dotacji. Nowy wzór obliguje do prezentowania wysokości dochodów i wydatków z zakresu finansowania programów projektów lub zadań z udziałem środków unijnych. Ponadto uwzględnia szereg informacji dotyczących przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej, a także odnoszących się do długu jst i jego spłat. Natomiast załącznik Rozporządzenia stosowny dla przedsięwzięć wieloletnich narzucił konieczność wyróżniania przedsięwzięć dotyczących programów, projektów lub zadań z udziałem środków unijnych.

Zgodnie z definicją ustawową przez przedsięwzięcia należy rozumieć wieloletnie programy, projekty lub zadania, w tym realizowane z udziałem środków unijnych oraz w ramach umów o partnerstwie publiczno-prywatnym.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych WPF obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Okres objęty Wieloletnią Prognozą Finansową nie może być krótszy niż okres, na który przyjęto limity wydatków na tzw. przedsięwzięcia. W warunkach gminy Biała okres wieloletniej prognozy finansowej wyznaczają płatności z tytułu spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek. Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Biała obejmuje lata 2015-2028.

Wartości przyjęte w Wieloletniej Prognozie Finansowej powinny być zgodne z budżetem, co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu. W Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028 zapewniona została zgodność z projektem budżetu gminy na 2015 rok.

Projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Burmistrz Białej przedstawia wraz z projektem uchwały budżetowej – tj. w terminie do dnia 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy – Regionalnej Izbie Obrachunkowej celem zaopiniowania oraz Radzie Miejskiej w Białej.

Rada Miejska uchwała Wieloletnią Prognozę Finansową przed uchwaleniem budżetu, w terminie do 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy, w szczególnych przypadkach nie później niż do 31 stycznia roku budżetowego.

3.4. Spełnienie zasady jawności i przejrzystości finansów publicznych

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴ gospodarka środkami publicznymi jest jawna, co można zdefiniować jako swobodny dostęp każdego zainteresowanego do informacji o działalności finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

Jawność i przejrzystość finansów sektora samorządowego warunkują jasno sprecyzowane zasady gospodarowania środkami finansowymi zarządzanymi przez j.s.t. W przypadku gminy Biała uzyskanie rzetelnego obrazu sytuacji finansowej jest możliwe dzięki funkcjonowaniu adekwatnego systemu gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych finansowych.

Dostęp do informacji o finansach gminy jest jedną z zasad zarządzania finansami umożliwiającą wypełnienie funkcji nadzoru publicznego.

Jasne i przejrzyste zasady zarządzania finansami mają także istotne znaczenie dla pozyskiwania zewnętrznego finansowania działalności gminy Biała zwłaszcza w postaci środków zwrotnych. Przejrzystość finansów ma też szczególne znaczenie przy ocenie wiarygodności kredytowej gminy oraz przy dokonywaniu oceny ratingowej.

Zarówno zakres, jak i forma prezentacji Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028 służą podniesieniu standardów w obszarze jawności i przejrzystości finansów gminy, w szczególności poprzez nakreślenie perspektywy finansowej gminy w długim horyzoncie czasowym.

4. Uwarunkowania prawno-budżetowe Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała

4.1. Unormowania ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

4.1.1. Reguła wydatkowa w zakresie wydatków bieżących

---

⁴ Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w art. 242 narzuciła począwszy od 2011 roku rygor finansowy polegający na tym, że w danym roku budżetowym jednostka samorządu terytorialnego nie może dokonywać większych wydatków bieżących niż dochody bieżące powiększone o nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych i wolne środki na rachunku bieżącym budżetu wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

„Regułę wydatkową” prezentuje poniższy wzór.

$$\mathbf{WB} \leq \mathbf{DB} + \mathbf{NB}$$

gdzie: **WB** - wydatki bieżące

DB - dochody bieżące

NB - nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych i wolne środki na rachunku bieżącym wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

4.1.2. Limit wydatków przeznaczonych na obsługę długu

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵ w art. 243 wprowadza dla 2014 roku i lat następnych nowy wskaźnik ostrożnościowy odnoszący się do limitu wydatków jednostek samorządu terytorialnego związanych z obsługą zadłużenia i w konsekwencji pośrednio oddziałujący na wysokość zadłużenia j.s.t.

Konstrukcja normy zakłada, że w danym roku budżetowym relacja wydatków związanych z obsługą zadłużenia (kapitał i odsetki) i udzielonymi poręczeniami i gwarancjami a dochodami nie może być wyższa od relacji pomiędzy różnicą dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i wydatkami bieżącymi a dochodami, obliczanej dla trzech lat poprzedzających dany rok budżetowy jako średnia arytmetyczna z tych lat.

Taka konstrukcja wskaźnika ogranicza ryzyko nadmiernego – w relacji do dochodów i nadwyżki operacyjnej – zadłużania się j.s.t., grożącego utratą zdolności do obsługi zobowiązań dłużnych. Maksymalny poziom wydatków na obsługę zadłużenia w danym roku wyznaczany jest na podstawie danych z trzech lat wstecz wg poniższego wzoru.

---

⁵ Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.

$$R+O - \text{-----} \quad 1/3 \times \left[\begin{array}{ccc} \text{Dbn-1} + \text{Smn-1} - \text{Wbn-1} & \text{Dbn-2} + \text{Smn-2} - \text{Wbn-2} & \text{Dbn-3} + \text{Smn-3} - \text{Wbn-3} \\ \text{-----} & \text{-----} & \text{-----} \\ \text{Dn-1} & \text{Dn-2} & \text{Dn-3} \end{array} \right]$$

gdzie:

- R - planowaną na rok budżetowy łączną kwotę z tytułu spłaty rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, oraz wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90,
- O - planowane na rok budżetowy odsetki od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90, odsetki i dyskonto od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 oraz spłaty kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji,
- D - dochody ogółem budżetu w danym roku budżetowym,
- Db - dochody bieżące,
- Sm - dochody ze sprzedaży majątku,
- Wb - wydatki bieżące,
- n - rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-1 - rok poprzedzający rok budżetowy, na który ustalana jest relacja,
- n-2 - rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata,
- n-3 - rok poprzedzający rok budżetowy o trzy lata.

4.2. Sytuacja makroekonomiczna – założenia wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego oraz założenia Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na lata 2013-2016

Podstawę prognozy makroekonomicznej na potrzeby Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028 stanowią założenia przyjęte w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2013-2016 opublikowanym w kwietniu 2013 r. oraz wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz jst – aktualizacja październik 2014 r.

TAB.1. GŁÓWNE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE W LATACH 2013-2017

Wskaźnik	Jed-nos-tka	2013	2014	2015	2016	2017
			PW	Prognoza	Prognoza	Prognoza
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych – dynamika średnioroczna	%	100,9	100,1	101,2	102,3	102,1
Dynamika realna Produktu Krajowego Brutto	%	101,6	103,3	103,4	103,7	103,9

* PW przewidywane wykonania

Założenia makroekonomiczne przedstawione w dokumencie Ministerstwa Finansów pt. Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego, będące podstawą sporządzenia prognozy dochodów ujętej w projekcie WPF gminy Biała na lata 2015-2028, wskazują, iż w dalszym ciągu w najbliższej perspektywie poziom dochodów pozostających w dyspozycji gminy będzie ograniczony. Przewidywania dotyczące przyszłości dodatkowo obciążone są elementem niepewności dotyczącej rozwoju sytuacji gospodarczej w Europie i na świecie i w konsekwencji stanu koniunktury gospodarczej w Polsce.

Obok sytuacji makroekonomicznej również ustawowe regulacje ostrożnościowe (art. 242 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych) implikują ograniczone możliwości wydatkowe, szczególnie w zakresie wydatków bieżących.

Począwszy od 1 stycznia 2014 roku sektor samorządowy w Polsce poddany jest nowemu rygorowi ustawowemu dotyczącemu dopuszczalnego obciążenia budżetu związanego z obsługą zadłużenia, uzależniając dozwolony poziom tych obciążeń od indywidualnej sytuacji finansowej jednostki. Przepis art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stanowi, że *„Organ stanowiący jst nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje ...”*, iż w danym roku budżetowym relacja wydatków związanych z obsługą zadłużenia (kapitał i odsetki) i udzielonymi poręczeniami i gwarancjami a dochodami będzie wyższa od relacji pomiędzy różnicą dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i wydatkami bieżącym i a dochodami, obliczanej dla trzech lat poprzedzających dany rok budżetowy jako średnia arytmetyczna z tych lat. Tym samym istotą tej regulacji jest wymóg pokrywania wydatków związanych z obsługą zadłużenia środkami własnymi stanowiącymi nadwyżkę operacyjną (dochody bieżące przewyższające wydatki bieżące) powiększoną o środki ze sprzedaży mienia. Dopuszczalny poziom obciążeń budżetu jst związanych z obsługą zadłużenia uzależniony jest od sytuacji finansowej, mierzonej poziomem nadwyżki operacyjnej w trzech poprzedzających latach. W ostatnich latach z uwagi na wzrost obligatoryjnych wydatków bieżących niezależnych od gminy przy spadku podstawowych dochodów podatkowych, poziom nadwyżki operacyjnej uległ znacznemu zmniejszeniu, co bezpośrednio wpływa na roczny poziom limitu zadłużenia, znacznie go obniżając.

Kolejną regulacją ustawową determinującą dopuszczalną wysokość wydatków bieżących jednostek samorządu terytorialnego jest przepis art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o

finansach publicznych. Przywołany przepis sankcjonuje, iż wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż dochody bieżące powiększone o nadwyżki z lat ubiegłych i wolne środki na rachunku bankowym w części finansującej deficyt budżetu. W warunkach ograniczonych prognozowanych wpływów gminy Biała z głównych źródeł dochodów (podatki i opłaty) z uwagi na stan koniunktury gospodarczej, przedmiotowa regulacja automatycznie ogranicza dopuszczalny poziom wydatków bieżących gminy Biała.

5. Cele polityki budżetowej gminy Biała uwzględnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028

W projekcie WPF 2015-2028 uwzględniono konsekwentną realizację wyznaczonych celów polityki budżetowej zaprezentowanych w poprzedniej edycji WPF.

5.1. Przeciwdziałanie narastaniu deficytu operacyjnego poprzez racjonalizację i ograniczenie wydatków bieżących

Realizacja celów polityki budżetowej gminy Biała od 2011 r., w tym m.in. generowanie nadwyżki operacyjnej, wymagać będzie determinacji w zakresie **racjonalizacji wydatków bieżących**.

Wdrożony w roku 2011 program ograniczenia wydatków pozwolił na dostosowanie budżetu gminy Biała do zmienionych uwarunkowań zewnętrznych.

Zakłada się kontynuację działań efektywnościowych w obszarach, na które gmina ma wpływ.

Zagrożenia występujące w budżecie roku 2015r. – słabe strony

Przy konstruowaniu budżetu roku 2015 zanotowany został nieproporcjonalny stosunek rok do roku wydatków bieżących (obligatoryjnych) w stosunku do dochodów bieżących (z wyłączeniem dotacji). Zanotowany spadek dochodów bieżących (bez dotacji) w stosunku do roku 2014 wynosi 1,3%, co daje kwotę około 396 tys. zł. Spadek wydatków bieżących (stałe wydatki obligatoryjne) w stosunku do roku 2014 wynosi 0,5%, co daje kwotę około 134 tys. zł.

Powyzsza relacja niekorzystnie wpływa na finanse gminy Biała w zakresie wskaźnika określonego w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych i nie jest zgodna z założeniami określonymi w tym dokumencie.

Szczegółowa analiza wykazała, że dochody bieżące gminy Biała zmalały więcej niż wydatki budżetowe. Wpływ na kształtowanie budżetu w 2015 r. ma niższa subwencja wyrównawcza, coraz mniejsze kwoty dotacji z budżetu państwa na zadania własne gminy, spadek podatku rolnego, stanowiący znaczące źródło dochodów gminy Biała

W celu ograniczenia wydatków bieżących realizowane będą zadania, które w przyszłości nie będą generowały wydatków bieżących. Na okres 2015-2016 zablokowane zostaną zadania związane z tworzeniem nowych obiektów tj. świetlic i klubów, z wyłączeniem tych, których realizacja nastąpiła przed 2015 r.

W kolejnych latach rozważana będzie sprawa dofinansowania zadań realizowanych w ramach inicjatywy lokalnej, funduszu sołectkiego i co jest z tym związane wkładu własnego gminy do realizacji tych zadań. W 2015 r. zadania finansowane w ramach w/w źródeł wynoszą około 521tys. zł., ponadto gmina finansuje inne zadania bieżące na terenie wszystkich sołectw.

Mając na uwadze:

- ograniczone źródła dochodów, ich słaby wzrost w stosunku do wydatków,
- finansowanie wieloletniego programu inwestycyjnego gminy Biała w prognozowanym okresie

ograniczone zostaną wydatki, o których mowa powyżej.

5.2. Program redukcji deficytu budżetowego

Projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028 zakłada kontynuację **wdrożonego programu redukcji deficytu budżetowego**. Przewiduje się stopniowe zmniejszanie deficytu budżetowego. Począwszy od 2016 r. planowane jest generowanie nadwyżki budżetowej w celu spłaty zobowiązań dłużnych zaciągniętych z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji.

5.3. Program utrzymania wskaźnika długu w stosunku do dochodów na poziomie poniżej 40%

Determinantem polityki finansowej gminy będzie **nie zaciąganie zobowiązań, w wyniku których, nastąpiłoby przekroczenie wskaźnika 40% długu w relacji do dochodów** - ograniczenie poziomu wskaźnika w stosunku do maksymalnych dopuszczalnych wartości

ustawowych (60%) podyktowane jest niepewnością co do przyszłego poziomu dochodów oraz ryzykiem zmienności na rynkach finansowych. Wskaźnik wynikający z ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁶ nie ma zastosowania do obliczania długu, jednakże jest on prezentowany informacyjnie.

5.4. Program odbudowania nadwyżek operacyjnych

Poprawa wyniku operacyjnego w horyzoncie kilkuletnim i stopniowy powrót salda budżetu bieżącego do poziomu uzyskiwanego w okresie przed spowolnieniem gospodarczym będzie istotnym wyzwaniem dla gminy. Zdolność do uzyskiwania dodatnich wyników operacyjnych jest istotna z punktu widzenia możliwości inwestycyjnych gminy oraz utrzymania wysokiego potencjału w zakresie absorpcji środków z UE. Ponadto poziom nadwyżki operacyjnej kształtować będzie w istotny sposób poziom wiarygodności kredytowej gminy.

Zarówno na etapie planowania, jak i realizacji budżetu konieczne jest zachowanie odpowiednich relacji między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi, tak by możliwe było **wygospodarowanie nadwyżki operacyjnej rozumianej jako dodatnia różnica między tymi kategoriami. Zachowanie równowagi budżetowej w zakresie działalności operacyjnej jest warunkiem koniecznym do uchwalenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego.**

Zgodnie z projektem Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2028 gminy Biała w każdym z lat spełnia wymogi przepisu art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷. Od roku 2011 warunek ten jest wypełniony i nadal przewiduje się uzyskiwanie corocznych nadwyżek operacyjnych (dochody bieżące przewyższające wydatki bieżące).

5.5. Program inwestycyjny

Pomimo ograniczenia możliwości budżetowych gminy na skutek zmian ustawowych oraz osłabienia tempa rozwoju gospodarczego **strategicznym wyzwaniem gminy Biała w 2015 r. i w kolejnych latach pozostanie generowanie odpowiednich środków na inwestycje** w celu zapewnienia warunków finansowych dla kontynuacji realizacji zadań inwestycyjnych przyjętych w przedsięwzięciach stanowiących załącznik do Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała

---

⁶ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

⁷ Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.

na lata 2015-2028. W 2015 r. planuje się **utrzymanie poziomu inwestycji na poziomie 11,3% w stosunku do ogólnych wydatków**. Przewiduje się, że udział wydatków inwestycyjnych w całości wydatków gminy na 2015 r. będzie wyższy od planowanego w 2014 r. o 0,5%, osiągając poziom 11,3%, co oznacza, że co dziewiąta złotówka z budżetu zostanie przeznaczona na rozwój. Zagregowana wartość nakładów inwestycyjnych w latach 2015-2017 wyniesie 7.529.112 zł. Program inwestycyjny będzie wspierany środkami uzyskiwanymi ze sprzedaży majątku (800.000zł w latach 2015-2017).

Wobec braku szczegółowych danych o poziomie i kierunkach rozdysponowania środków z Unii Europejskiej, w kalkulacjach nie ujęto środków w ramach kolejnej perspektywy finansowej, tj. w projektach budżetu po 2017 r.

5.6. Optymalizacja zależnych lub częściowo zależnych od gminy Biała czynników kształtujących dochody podatkowe i niepodatkowe

W dalszym ciągu ważnym aspektem polityki budżetowej gminy w 2015 r. i w następnych latach będzie też **proces optymalizacji zależnych lub częściowo zależnych od gminy czynników kształtujących dochody niepodatkowe i podatkowe** oraz poszukiwanie możliwości zwiększania aktualnych źródeł dochodów przy wykorzystaniu możliwości, jakie dają przepisy, w tym regulacje zawarte w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Niestety rozpoczęta w 2011 r. aktualizacja planu zagospodarowania przestrzennego pod nowe fermy wiatrowe w miejscowościach: Kolnowice, Miłowice, Laskowiec i Śmicz, zmiana studium uwarunkowań, która miała w przyszłości przynieść gminie dodatkowe dochody z tytułu podatku od nieruchomości została zakwestionowana przez mieszkańców tych miejscowości przed sądami. Powoduje to blokadę pozyskania nowych źródeł dochodów dla gminy Biała, blokując tym samym jej rozwój.

6. Etapy przygotowania Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028

Ustawowy obowiązek opracowywania Wieloletniej Prognozy Finansowej wprowadzono na mocy przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸ począwszy od roku budżetowego 2011.

---

⁸ Dz.U. z 2013 r. poz 885 ze zm.

Główne przesłanki do tworzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej to:

- długość okresu prognozy - aktualnie lata 2015-2028,
- zakres informacji objętych prognozą (urząd, 7 jednostek budżetowych),
- konieczność zapewnienia bezpieczeństwa budżetowego w zakresie planowania przedsięwzięć wieloletnich ujmowanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej, stanowiących potencjalną podstawę do zaciągania zobowiązań wieloletnich.

Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Biała na lata 2015-2028 oprócz prognoz podstawowych wielkości budżetowych, którymi są między innymi dochody, wydatki, przychody, rozchody, a także informacji o gospodarowaniu środkami zwrotnymi, zawiera załącznik z wykazem wieloletnich przedsięwzięć bieżących i majątkowych. Wśród nich znajdują się przedsięwzięcia będące w trakcie realizacji oraz planowane do realizacji w okresie co najmniej dwóch najbliższych lat.

7. Założenia Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028

7.1. Prognoza dochodów

Prognoza dochodów jest pierwszym elementem Wieloletniej Prognozy Finansowej, warunkującym poziom przyszłych nakładów ponoszonych przez gminę Biała. Przewidywania dotyczące wpływów gminy w latach 2015-2028 zawarte w niniejszym opracowaniu spełniają wszystkie kryteria nałożone na prognozę dochodów w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁹ odnośnie:

- wymaganej szczegółowości,
Wymagana szczegółowość Wieloletniej Prognozy Finansowej w zakresie dochodów została określona w art. 226 ust 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy. W przepisach tych wymienia się następujące źródła, które winny być ujęte w projekcji wpływów:
  - a) dochody bieżące, w tym:
    - dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych,
    - dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych,
    - podatki i opłaty, w tym: z podatku od nieruchomości,

---

⁹ Dz.U. z 2013 r. poz 885 ze zm.

- z subwencji ogólnej,
  - z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące,
  - b) dochody majątkowe, w tym:
    - ze sprzedaży majątku,
    - z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje.
  - długości okresu prognozowania,
- Art. 227 ust 1 ww. ustawy stanowi, że Wieloletnia Prognoza Finansowa jednostki samorządu terytorialnego obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Okres objęty Wieloletnią Prognozą Finansową nie może być jednak krótszy niż okres, na jaki przyjęto limity wydatków, limity wydatków w poszczególnych latach dla przedsięwzięć ujętych w załączniku do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej. W związku z powyższym prognoza dochodów gminy Biała obejmuje lata 2015-2028.
- Prognoza nie uwzględnia środków unijnych pochodzących z kolejnej perspektywy finansowej rozpoczynającej się po 2017 r.

7.1.1. Metodologia prognozy dochodów

Zakres źródeł dochodów gminy Biała wykorzystany dla celów opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028 odpowiada katalogowi dochodów określonego w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹⁰. Prognoza dochodów gminy Biała została sporządzona według ewidencji źródeł określonej w projekcie budżetu na 2015 r. W konsekwencji wyniki Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy w zakresie dochodów są porównywalne pod każdym względem z dochodami uzyskiwanymi w latach poprzednich, jak i z projektem budżetu gminy na 2015 r.

Dla pierwszego okresu Wieloletniej Prognozy Finansowej – tj. lat 2015-2017 – prognoza dochodów została opracowana na podstawie szczegółowych analiz. Długość pierwszego okresu odpowiada długości programu inwestycyjnego, realizowanego przez gminę i obejmującego lata 2015-2017. Cele nałożone na Wieloletnią Prognozę Finansową, powodują, że w zakresie prognozowania dochodów podjęto działania zapewniające projekcjom poszczególnych kategorii dochodów w pierwszym okresie szczególnie wysokie prawdopodobieństwo ich wykonania na

---

¹⁰Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.

planowanym poziomie. W tym celu przeprowadzono, dla każdego źródła dochodów budżetowych odrębnie, analizę realizacji dochodów w latach poprzedzających rok budżetowy. Uzyskano w ten sposób niezbędne informacje do precyzyjnego prognozowania dochodów z uwzględnieniem specyfiki i różnorodności poszczególnych źródeł dochodów budżetowych. Zgromadzone dane wykorzystano przede wszystkim do prognozowania w krótszym horyzoncie czasowym.

Dodatkowo w latach 2015-2028 ujęto dochody pochodzące ze spółki Wodociągi i Kanalizacja w Białej przeznaczone na spłatę kredytu zaciągniętego na budowę budynku Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

	Rata	Odsetki	Razem
	w zł		
2015	2 300	60 000	62 300
2016	80 000	58 000	138 000
2017	80 000	56 000	136 000
2018	80 000	52 000	132 000
2019	80 000	47 000	127 000
2020	80 000	43 000	123 000
2021	80 000	39 000	119 000
2022	80 000	34 000	114 000
2023	80 000	30 000	110 000
2024	80 000	25 000	105 000
2025	80 000	21 000	101 000
2026	80 000	17 000	97 000
2027	80 000	8 000	88 000
2028	60 000	3 000	63 000
Razem	1 122 300	493 000	1 515 300

Założeniem odnoszącym się do następnego okresu prognozy – tj. lat 2018-2028 – było zastosowanie metody wskaźnikowej. Przesłanki przemawiające za zastosowaniem parametrycznego prognozowania w projekcji długoterminowej, to przede wszystkim duża niepewność co do rozłożenia w czasie cykli koniunkturalnych oraz zmienność przepisów prawnych.

Powyższe założenia przyjęto w celu zapewnienia metodyce sporządzania Wieloletniej Prognozy Finansowej w zakresie dochodów transparentności, jawności i przejrzystości.

7.1.2. Założenia do prognozy dochodów

7.1.2.1. Prognozy makroekonomiczne

W niniejszej prognozie dochodów zachowano zgodność ze scenariuszem wzrostu gospodarczego kraju nakreślonym na najbliższe lata w projekcie ustawy budżetowej na rok 2015, wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jst oraz w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2013-2016. Przyjęte do prognozowania wskaźniki makroekonomiczne opublikowane w ww. dokumencie rzutują na parametry projekcji dochodów. Wskaźniki makroekonomiczne prezentuje tab. nr 1 zamieszczona na str. 8 niniejszego opracowania.

7.1.2.2. Pozostałe założenia

Pozostałe założenia w zakresie prognozy wpływów na lata 2015-2028 określają w istotny sposób wysokość dochodów, dynamikę, rozkład w poszczególnych latach, oraz strukturę źródeł.

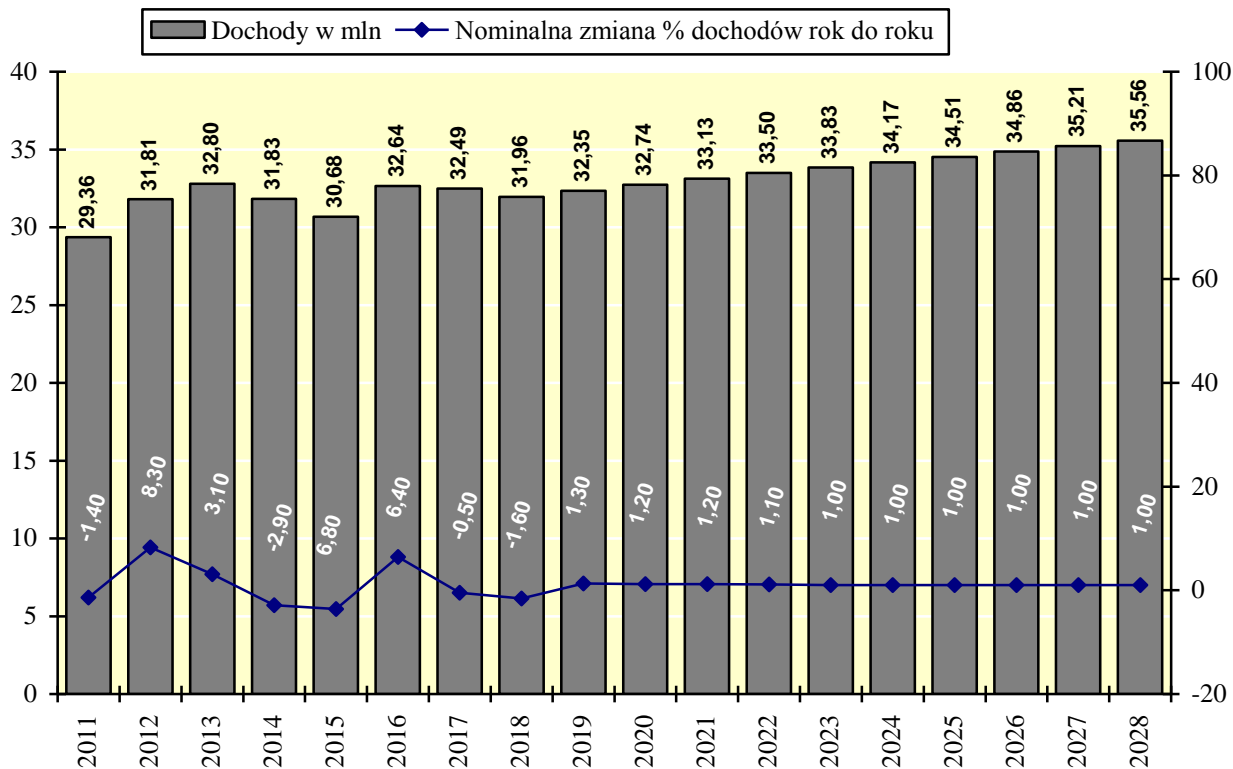
Przyjęto następujące założenia:

- niezmiennosc przepisów prawnych oddziałujących na dochody gminy Biała i w związku z tym szacowanie wszelkich wpływów objętych niniejszą prognozą w oparciu o obowiązujący stan prawny,
- uwzględnienie w prognozie począwszy od 2018 r. wpływów z gospodarowania majątkiem wyłącznie w charakterze dochodów bieżących, tzn. dochodów z najmu i dzierżawy mienia, użytkowania wieczystego, itp. W prognozie dochodów od 2018 r. uwzględnione dochody majątkowe dot. dotacji stanowiącej zwrot poniesionych wydatków majątkowych dokonanych w ramach funduszu sołeckiego. Duża zmienność czynników wpływających na wysokość dochodów majątkowych, w tym w szczególności brak stabilności na rynku nieruchomości, powoduje, że prognozowanie w oparciu o realizację dochodów uzyskanych w ostatnich kilku latach obarczone byłoby dużym ryzykiem. Ponadto przyjęta zostanie zasada, iż wielkość dochodów majątkowych

uzależniona będzie od wielkości dochodów bieżących na dany rok, w celu spełnienia wskaźników określonych w art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych¹¹.

7.1.3. Wynik zbiorczy prognozy dochodów

WYK. 1 PROGNOZA DOCHODÓW OGÓŁEM GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

Prognozuje się, iż łączne dochody w latach 2015-2017 wyniosą 95,8 mln zł. W perspektywie najbliższych czterech lat przewiduje się, że dochody gminy Biała: w 2015 r. w stosunku do poprzedniego roku wzrosną nominalnie o 6,8%, w 2016 r. wzrosną 6,4%, w 2017 r. spadną o 0,5%, w 2018 r. spadną o 1,6%.

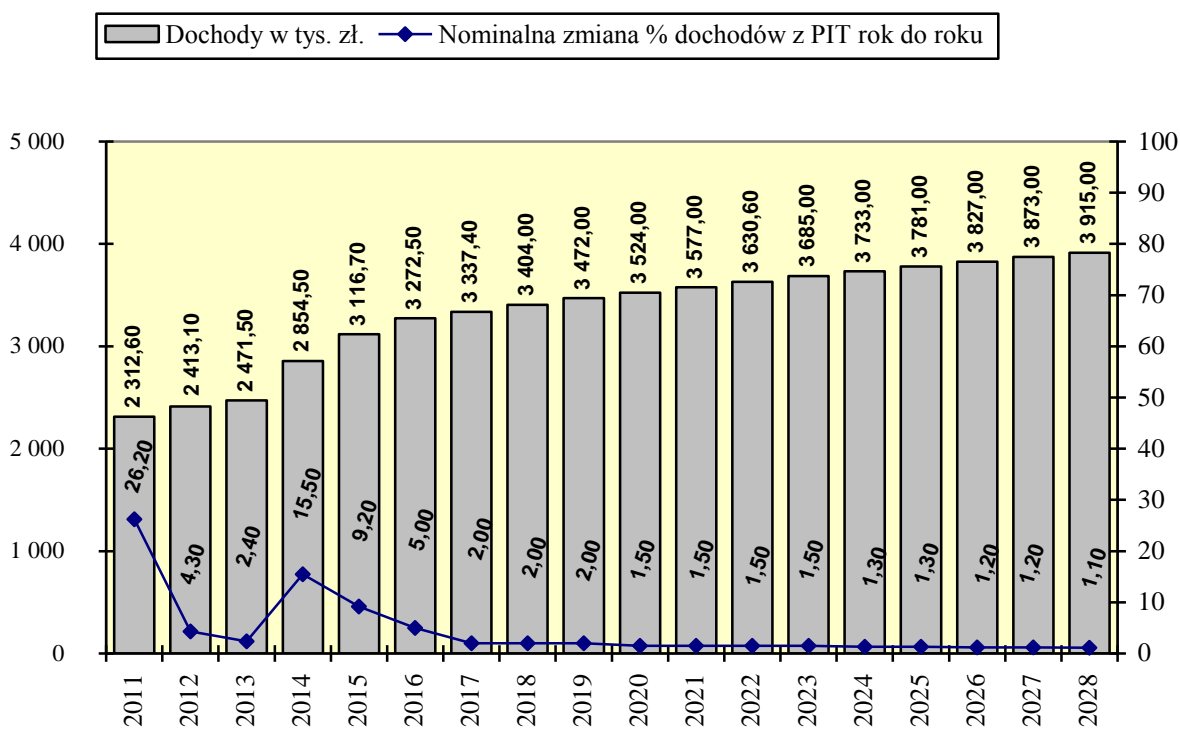
Prognozowany przeciętny nominalny wzrost dochodów ogółem z roku na rok w całym okresie objętym prognozą, tj. w latach 2015-2028, wynosi 1,57%, co oznacza, że dochody z poziomu 30,68 mln zł w 2015 r. wzrosną do 35,56 mln zł w 2028 r.

¹¹ Dz.U. z 2013, poz. 885 ze zm.

Prognozy w zakresie wybranych głównych źródeł dochodów omówione zostały w dalszej części opracowania.

7.1.3.1. Prognoza dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych PIT

WYK. 2 PROGNOZA DOCHODÓW Z PIT GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

Wpływy z PIT gminy Biała w perspektywie 2028 roku osiągną poziom 3.915 tys. zł, co stanowi wzrost o 798,3 tys. zł, tj. o 125,6%, w stosunku do 2015 roku.

Istotne znaczenie odgrywa tzw. wskaźnik partycypacji gmin w całości wpływów z PIT w skali kraju. Ministerstwo Finansów określiło ten wskaźnik dla 2015 r. na poziomie 37,67% wobec 37,53% dla 2014 r.

7.1.3.2. Prognoza dochodów z tytułu dofinansowania projektów realizowanych w ramach programów Unii Europejskiej

Przy konstruowaniu Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028 w okresie 2015-2017 ujęto do danych prognozowane wpływy na zadania inwestycyjne ujęte w obowiązującej Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2015-2028.

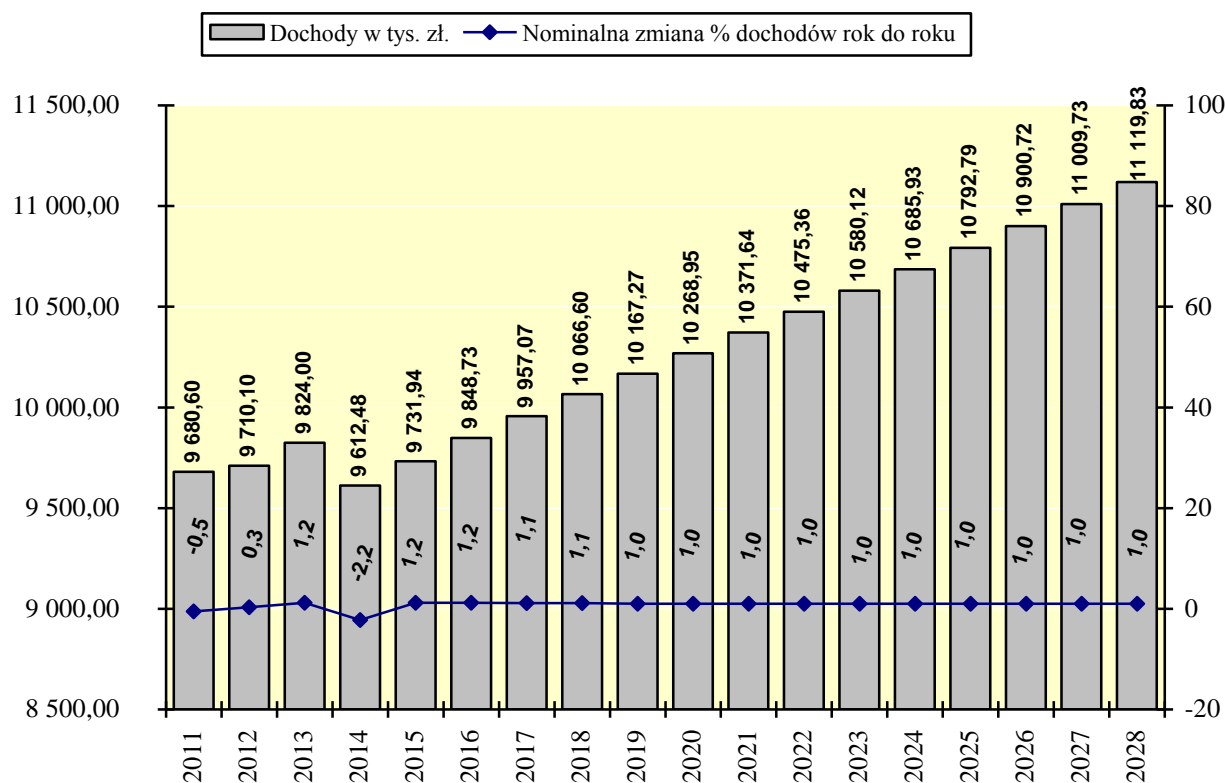
Zgodnie z założeniami gmina złoży wniosek o dofinansowanie zadania pn. "Termomodernizacja budynku szkoły w Białej przy ul. Tysiąclecia 16".

Planowane dofinansowanie ujęte zostało w WPF w zakresie dochodów i przychodów.

Prognoza nie uwzględnia środków unijnych pochodzących z kolejnej perspektywy finansowej rozpoczynającej się po 2017 roku.

7.1.3.3. Prognoza dochodów z subwencji ogólnej w części oświatowej

WYK. 3 PROGNOZA DOCHODÓW Z SUBWENCJI OGÓLNEJ W CZĘŚCI OŚWIATOWEJ GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

Część oświatowa subwencji ogólnej w budżecie gminy Biała jest pierwszym pod względem wartości źródłem dochodów. Środki pozyskiwane z tego tytułu w 2015 r. kształtują się na poziomie 9.731,94 tys. zł, co stanowi 32,6% całkowitych wpływów gminy.

Wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustalana jest corocznie w ustawie budżetowej. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dzieli część oświatową subwencji ogólnej między poszczególne j.s.t. biorąc pod uwagę zakres realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych. W sposobie podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne j.s.t. uwzględnia się w szczególności:

- stopnie awansu zawodowego nauczycieli,
- typy i rodzaje szkół i placówek,
- liczbę uczniów w tych szkołach i placówkach, prowadzonych przez poszczególne j.s.t.

W niniejszej prognozie przyjęto, że w 2015 r. subwencja wzrośnie o 1,2% stosunku do roku 2015. W roku szkolnym 2014/2015 zanotowany został wzrost liczby dzieci w szkołach podstawowych i po raz ostatni zanotowany został spadek liczby uczniów gimnazjum w stosunku do poprzedniego roku szkolnego 2013/2014. W kolejnych latach odnotowana jest niewielka tendencja wzrostowa liczby dzieci, co ustabilizuje źródło tych dochodów i nie będzie stanowić zagrożenia na lata następne.

Zestawienie prognozowanej liczby uczniów w kolejnych latach w gminie Biała:

Szkoły Podstawowe

Rok szkolny	L. uczniów wg. zameldowania	6 – latki
2012/2013	578	
2013/2014	582	
2014/2015	669	94
2015/2016	680	112
2016/2017	703	109
2017/2018	704	97

Publiczne Gimnazja

Rok szkolny	L. uczniów wg. zameldowania
2012/2013	297
2013/2014	282
2014/2015	273
2015/2016	277

Prognozowany przeciętny nominalny wzrost subwencji oświatowej z roku na rok w całym okresie objętym prognozą, tj. w latach 2015-2028, wynosi 1,1%, co oznacza, że dochody z poziomu 9.931,94 tys. zł w 2015 r. wzrosną do 11.119,83 tys. zł w 2028 r.

Przy obliczeniu wielkości tych dochodów uwzględniono, że od roku 2016 liczba dzieci będzie miała tendencję wzrostową. Zakłada się aby zachować wzrost procentowy wydatków w granicy zwiększenia procentowego subwencji oświatowej. Pod uwagę brany jest również czynnik wyboru przez dzieci gimnazjów poza terenem gminy, co stanowi słaby punkt i ryzyko zmniejszania dochodów bieżących.

7.1.3.4. Prognoza dochodów z mienia

Do środków uzyskiwanych z gospodarowania nieruchomościami gminy Biała zalicza się następujące źródła dochodów:

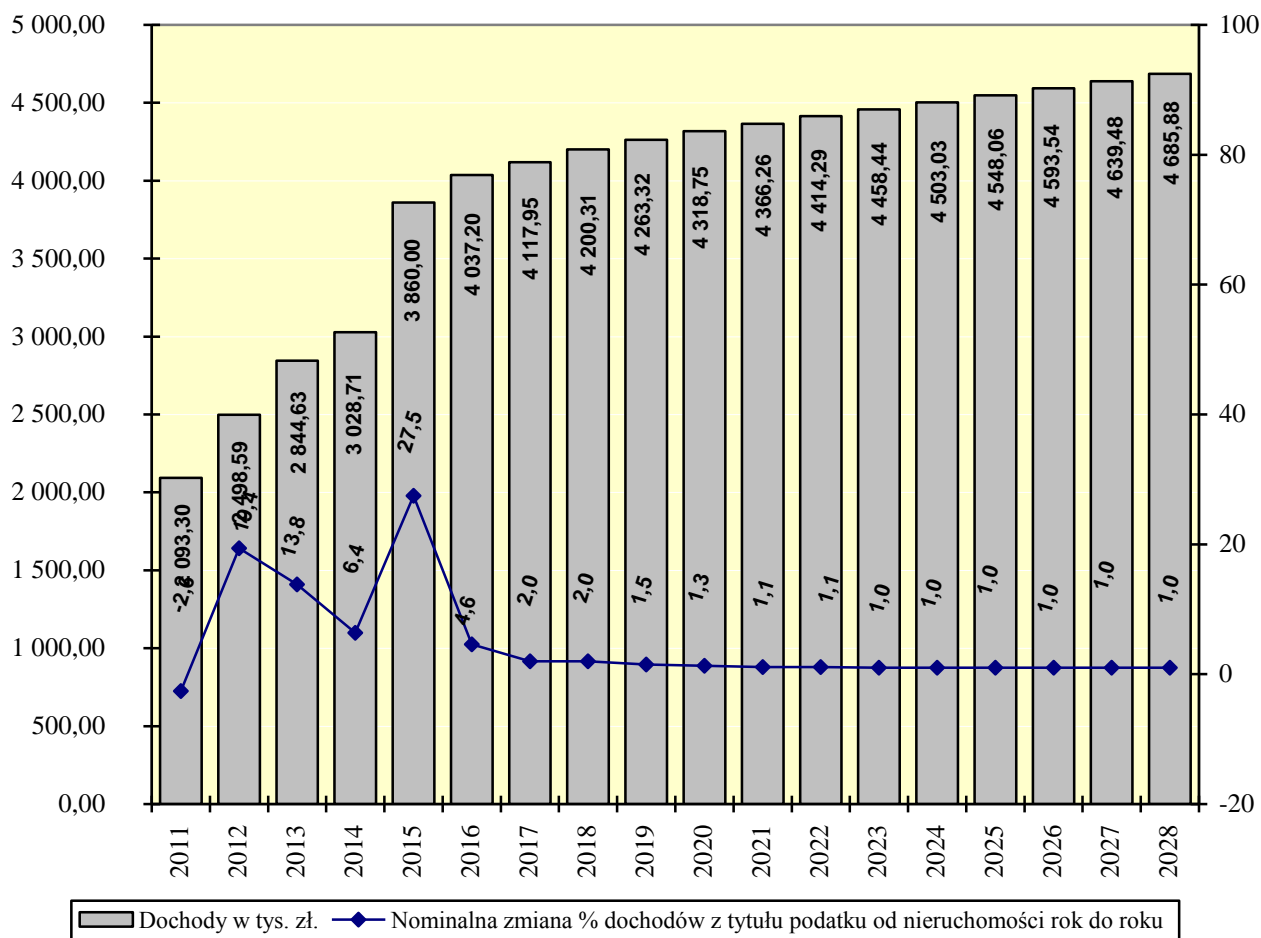
- opłaty za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości,
- dochody z najmu i dzierżawy mienia.

W 2015 r. środki uzyskiwane z powyższych źródeł w wysokości 917,9 tys. zł stanowiły 3,1% dochodów ogółem gminy Biała.

Dochody z najmu i dzierżawy mienia zależą od polityki gminy w zakresie gospodarowania zasobem, określonym w Uchwale Nr VIII.113.2011 Rady Miejskiej w Białej z dnia 26 października 2011 r. w sprawie przyjęcia pięcioletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata 2012-2016.

7.1.3.5. Prognoza dochodów z podatku od nieruchomości

WYK. 4 PROGNOZA DOCHODÓW Z PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

W strukturze podatków i opłat lokalnych najistotniejszym źródłem jest podatek od nieruchomości. Środki pozyskiwane z tego tytułu w 2015 r. kształtują się na poziomie 3.860tys.zł, co stanowi 12,6% całkowitych wpływów gminy. W ostatnich latach (2011-2014) dynamika podatku od nieruchomości oscyluje wokół 109%, nie wynika to jednak jedynie ze wzrostu rok rocznie stawek podatku od nieruchomości, ale również ze wzrostu powierzchni bazy podatkowej pod działalność gospodarczą. W kolejnych latach (2015-2017) przewidywana jest dynamika wzrostu tego dochodu w granicach wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. Fakt, że wpływy z tego źródła są wyższe niż dynamika stawek podatkowych wynika ze stałego rozwoju gminy i w efekcie zwiększającej się bazy podatkowej. Dlatego też w

2016 r. zwiększono dochody z tego tytułu o 100 tys. zł. od prognozowanego wskaźnika wzrostu, mając na uwadze nowo oddane inwestycje (kolejny rozwój firmy Ustronianka). Od 2015 r. do bazy podatkowej wprowadzone zostały grunty gminne podlegające opodatkowaniu, co wiąże się z dokonaniem wydatku w takiej samej kwocie. Podatek od nieruchomości stanowi stabilne źródło dochodów, a w związku z odnotowanym spadkiem pozostałych dochodów, w tym podatku rolnego, wskaźnik wzrostu podatku od nieruchomości będzie corocznie ustalany, w sposób umożliwiający zbilansowanie budżetu zgodnie z art. 242 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

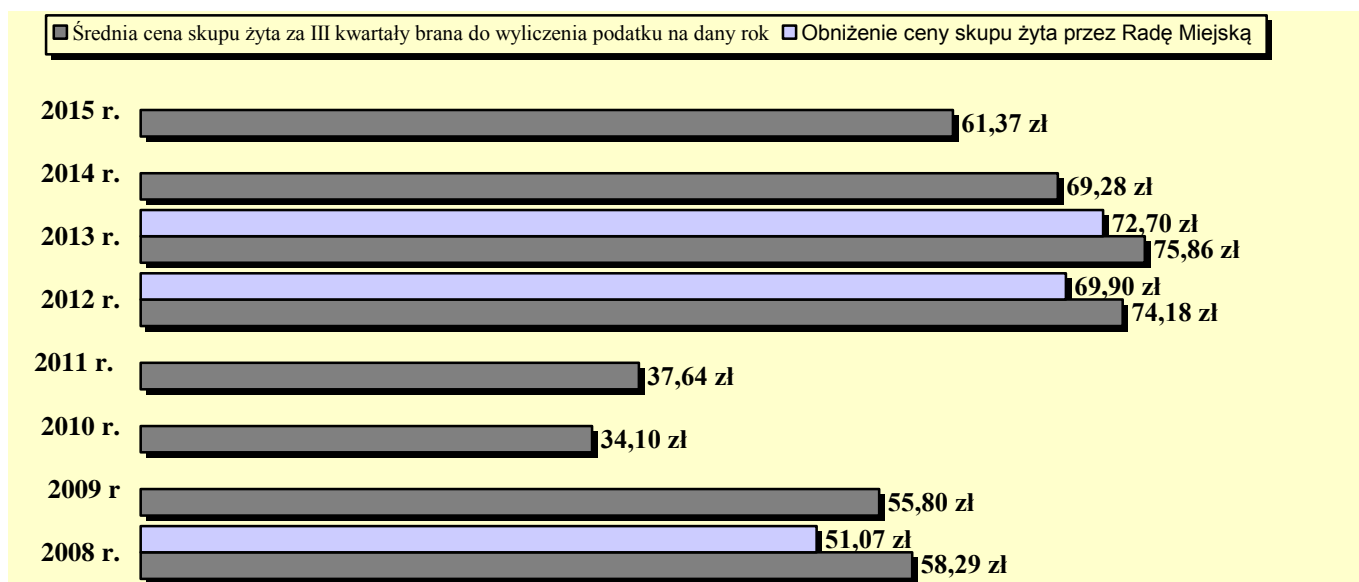
7.1.3.6. Prognoza dochodów z podatku rolnego

Dochody z podatku rolnego są drugim obok wpływów z podatku od nieruchomości istotnym źródłem dochodów gminy Biała. Środki z tego tytułu w 2015 r. kształtują się na poziomie 2.706tys. zł, co stanowi 9,3% całkowitych wpływów gminy.

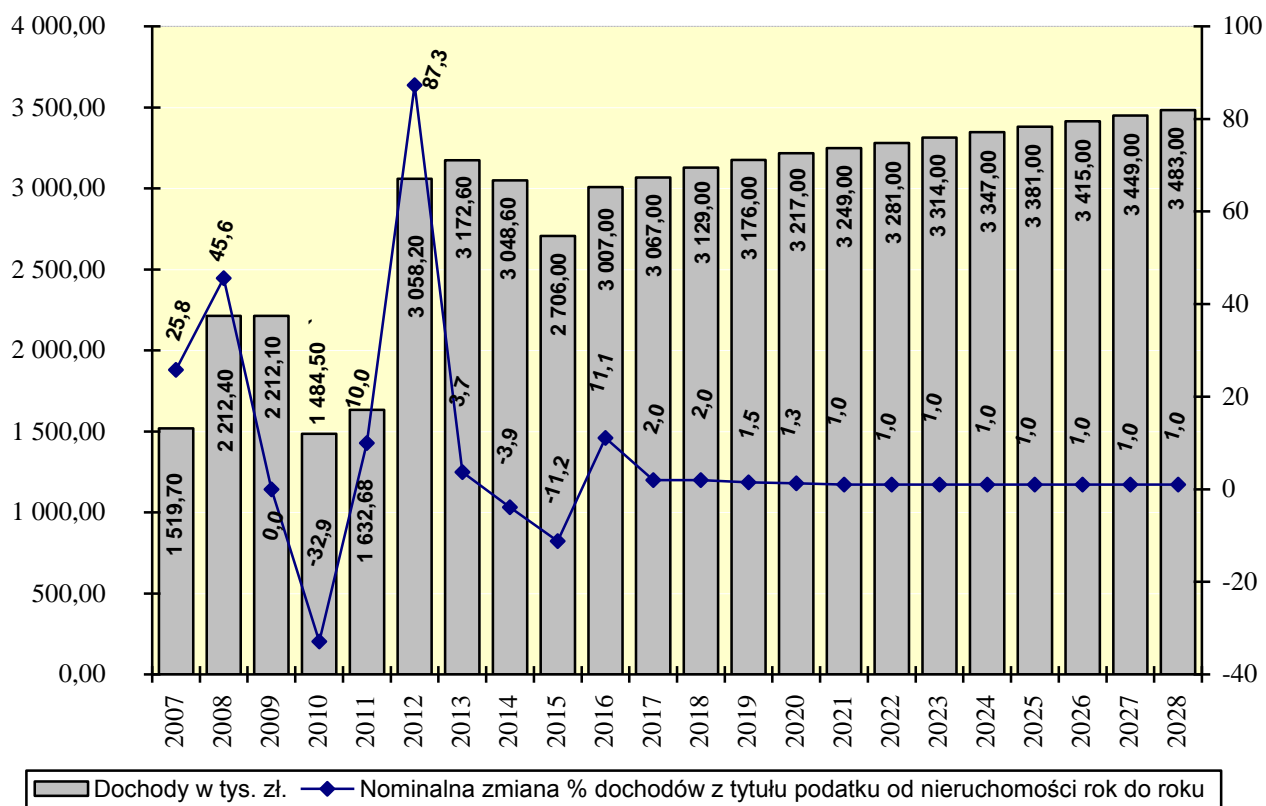
Wielkość tego podatku uzależniona jest od średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok budżetowy, na którą gmina nie ma wpływu. Dlatego też przy szacowaniu tych wielkości należy mieć na uwadze duży wskaźnik ryzyka, że dochody te nie będą zrealizowane w takich wielkościach.

WYK. 5 Kształtowanie się ceny skupu żyta w latach 2008-2015

WYK. 6 PROGNOZA DOCHODÓW Z PODATKU ROLNEGO GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

Powyższy wykres wskazuje jak niestabilna i zróżnicowana jest dynamika tych dochodów. Jak zaznaczono na wstępie podatek rolny jest znaczącym źródłem dochodów gminy, jego niestabilność powoduje jednak, że planowanie tego dochodu na okres wieloletni obarczone jest dużym ryzykiem przy planowaniu budżetów.

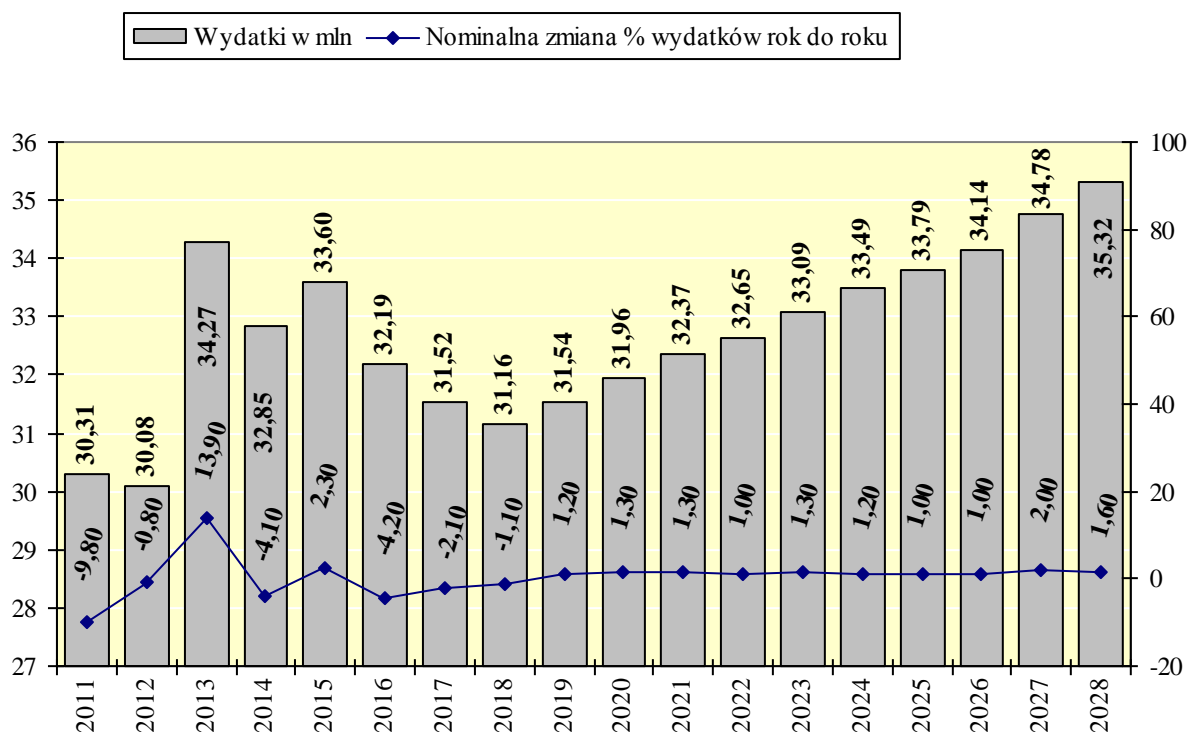
W 2015 r. przyjęto do wyliczenia tych dochodów ustawową cenę żyta (61,37 zł. za 1dt).

W kolejnych latach (od 2016 r.) zaplanowano średni wzrost tego podatku rok do roku na poziomie 2%.

8.2. Wynik zbiorczy prognozy wydatków

8.2.1. Prognoza wydatków ogółem

WYK. 7 PROGNOZA WYDATKOW OGÓŁEM GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

Wieloletnia Prognoza Finansowa gminy Biała na lata 2015-2028 zapewnia pełną zgodność wydatków 2015 roku z ustalonymi w budżecie na 2015 r.

Poziom prognozowanych wydatków zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi gminy Biała. Jednocześnie szczególna uwaga skoncentrowana

została na konieczności generowania w odpowiedniej wysokości środków na spłatę zobowiązań dłużnych, powstałych na skutek zastosowania inżynierii finansowej wykorzystującej finansowanie zewnętrzne przy kontynuacji realizacji programu inwestycyjnego gminy. Poziom prognozowanych wydatków wpisuje się w konsekwentnie realizowany program ograniczania deficytu budżetu gminy, z perspektywą generowania nadwyżek budżetowych począwszy od 2016r. Działanie to jest niezbędne dla sukcesywnej, planowej spłaty zadłużenia. Założony poziom wydatków zapewnia jednocześnie realizację strategicznego celu gminy, jakim jest zagwarantowanie środków na dalszy rozwój gminy poprzez kolejne inwestycje.

Reasumując prognozowany poziom wydatków gminy w projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2028 zapewnia w prognozowanym okresie spłatę zadłużenia gminy przy zagwarantowaniu środków na rozwój.

W perspektywie najbliższych pięciu lat przewiduje się, że wydatki gminy Biała: w 2015 r. w stosunku do poprzedniego roku ulegną nominalnemu zwiększeniu o 2,3%, w 2016 r. spadną o 4,2%, w 2017 r. spadną o 2,1%, w 2018 r. spadną o 1,1%, w 2019 r. wzrosną o 1,2%. Dane te ulegną zmianie z uwagi na przewidywane włączenie do prognozy środków z Unii Europejskiej lub środków z innych źródeł.

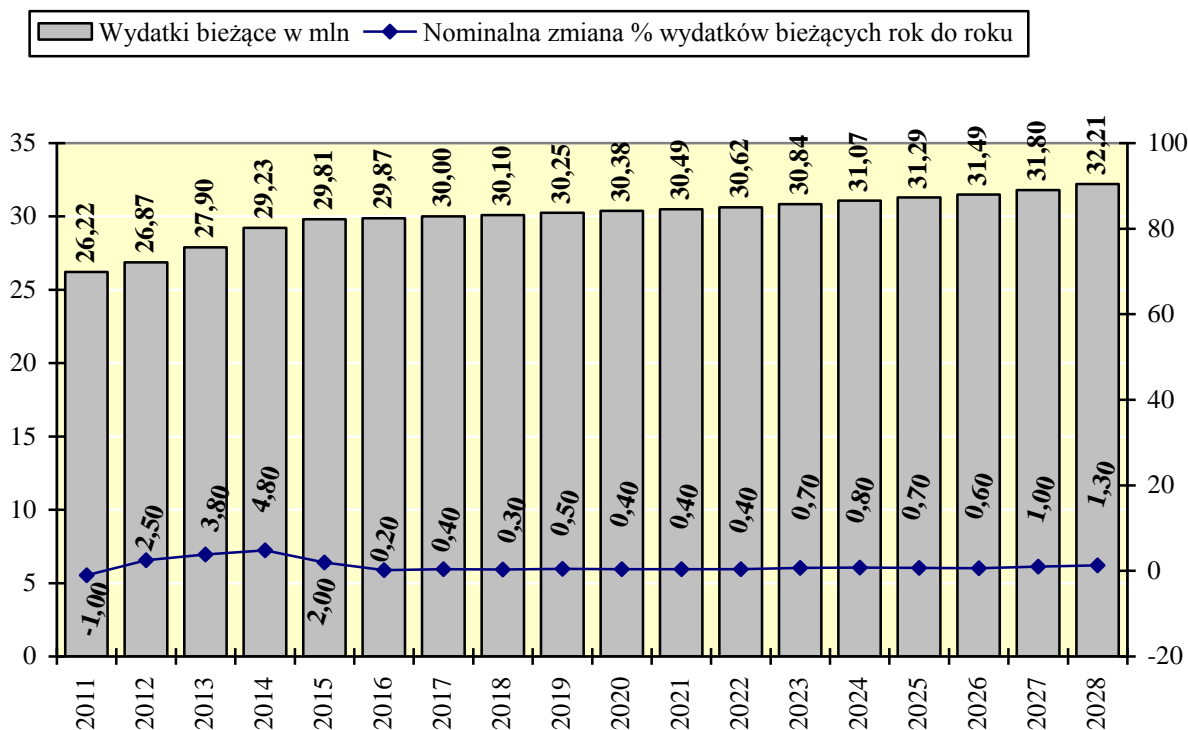
Obserwowane wahania wydatków ogółem w pierwszych latach prognozy spowodowane są zmianami w poziomie nakładów inwestycyjnych, które wynikają z założonej w prognozie kontynuacji realizacji programu inwestycyjnego.

Zgodnie z prognozą łączne wydatki w latach 2015-2017 wyniosą 97,31 mln zł, z tego wydatki bieżące 89,66 mln zł i wydatki majątkowe 7,65 mln zł (8% wydatków ogółem).

Prognozowany przeciętny nominalny wzrost wydatków ogółem z roku na rok w całym okresie objętym Prognozą, tj. w latach 2015-2028, wynosi 0,56%, co oznacza, że wydatki z poziomu 33,6 mln zł w 2015 r. wzrosną do 35,32 mln zł w 2028 r.

8.2.2. Wynik zbiorczy prognozy wydatków bieżących

WYK. 8 PROGNOZA WYDATKOW BIEŻĄCYCH GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

W perspektywie najbliższych pięciu lat przewiduje się, że wydatki bieżące gminy Biała: w 2015r. w stosunku do poprzedniego roku w ujęciu nominalnym wzrosną o 2,0%, w 2016 r. wzrosną o 0,2%, w 2017 r. wzrosną o 0,4%, w 2018 r. wzrosną o 0,3%, w 2019 r. wzrosną o 0,5%.

Prognozowany przeciętny wzrost wydatków bieżących z roku na rok w latach 2015-2028 wynosi 0,7%, co oznacza, że wydatki z poziomu 29,81 mln zł w 2015 r. wzrosną do 32,21 mln zł w 2028r.

W związku z ograniczonymi możliwościami budżetowymi gminy wynikającymi w szczególności z prognozowanego poziomu dochodów oraz utrzymywaniem się niepewności w kształtowaniu się zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania gminy w 2015 r. i w latach następnych, zakłada się kontynuację racjonalizowania wydatków bieżących. Ograniczenia formalno-prawne dla wydatków bieżących w horyzoncie rocznym i wieloletnim wynikają także z konieczności respektowania od 2011 r. na etapie planowania i realizacji budżetu zasady co najmniej zrównoważonego budżetu bieżącego wyrażonej w art. 242 ustawy o

finansach publicznych. Priorytetem w zakresie planowania wydatków bieżących będzie zapewnienie prawidłowego funkcjonowania obiektów i urzędzeń oraz zaspokojenie bieżących potrzeb w związku z realizacją zadań gminy w warunkach konsekwentnej racjonalizacji wydatków bieżących. W ramach wydatków bieżących uwzględniono przede wszystkim wydatki zdeterminowane w szczególności:

- kosztami obsługi długu w związku z zaciągniętymi w poprzednich latach i planowanymi do podjęcia w latach 2015-2017 długoterminowymi zobowiązaniami z tytułu kredytów i pożyczek,
- zobowiązaniami stanowiącymi przedsięwzięcia wieloletnie,
- wydatkami w związku z przekazanymi w br. i planowanymi do przekazania w 2015 roku i latach następnych do użytkowania i do bieżącego utrzymania inwestycjami, w tym w szczególności w zakresie infrastruktury sportowej oraz w obszarze kultury,
- wydatkami związanymi z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw.

Wydatki bieżące zostały ustalone przy generalnym założeniu dążenia do utrzymania dotychczasowego zakresu i poziomu usług publicznych świadczonych przez gminę na rzecz mieszkańców z rozszerzeniem zadań o nowy system gospodarki odpadami. Obniżenie możliwości finansowych budżetu ze względu na ograniczone dochody (jako skutek zmian systemowych polegających na obniżeniu skali podatkowej) wymaga od dysponentów zwiększania efektywności gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności w obszarach, które generują najwyższe koszty bieżące. Konieczne będzie utrzymanie zwiększonej dyscypliny budżetowej w zakresie tych kategorii wydatków, m.in. poprzez rygorystyczne respektowanie zasady oszczędności zdefiniowanej w ustawie o finansach publicznych jako uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów.

W długim okresie założono zwiększenie elastyczności budżetu, związane ze zmniejszeniem udziału wydatków obligatoryjnych w wydatkach bieżących. Przez pojęcie „wydatków obligatoryjnych” – na potrzeby niniejszej prognozy – należy rozumieć koszty wynikające z obsługi zadłużenia (oprocentowanie długu).

Zakłada się również, że w przypadku gwałtownego obniżenia dochodów bieżących gminy, zmniejszone zostaną wydatki przeznaczane na inicjatywę lokalną.

TAB. 2 WYDATKI BIEŻĄCE GMINY BIAŁA WG SFER W LATACH 2011-2013

Lp.	Wyszczególnienie	2011 r.		2012 r.		2013 r.		DYNAMIKA		
		Wykonanie	Struktura	Wykonanie	Struktura	Wykonanie	Struktura	2013 /2011	2012/ 2011	2013/ 2012
		w zł.	w %	w zł.	w %	w zł.	w %	w %	w %	w %
Wydatki bieżące		26 217 612	100,0	26 869 904	100,0	27 904 346	100,0	106,4	102,5	103,8
I.	Transport i łączność	474 567	1,8	560 937	2,1	573 139	2,1	120,8	118,2	102,2
II.	Gospodarka nieruchomościami i zasobem mieszkaniowym	1 367 301	5,2	1 411 467	5,3	1 363 471	4,9	99,7	103,2	96,6
III.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	827 580	3,2	902 287	3,4	1 230 542	4,4	148,7	109,0	136,4
IV.	Edukacja, oświata	13 999 892	53,4	13 362 822	49,7	14 084 479	50,5	100,6	95,4	105,4
V.	Bezpieczeństwo publiczne	243 665	0,9	244 369	0,9	257 946	0,9	105,9	100,3	105,6
VI.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	3 649 099	13,9	4 083 549	15,2	4 181 996	15,0	114,6	111,9	102,4
VII.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	959 039	3,7	1 238 268	4,6	1 223 068	4,4	127,5	129,1	98,8
IX.	Kultura fizyczna, sport	178 171	0,7	243 358	0,9	228 511	0,8	128,3	136,6	93,9
X.	Finanse i różne rozliczenia	271 261	1,0	327 278	1,2	214 568	0,8	79,1	120,7	65,6
XI.	Pozostałe wydatki	4 247 037	16,2	4 495 569	16,7	4 546 626	16,3	107,1	105,9	101,1

TAB. 3 PROGNOZA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH WG SFER W GMINIE BIAŁA W LATACH 2014-2016

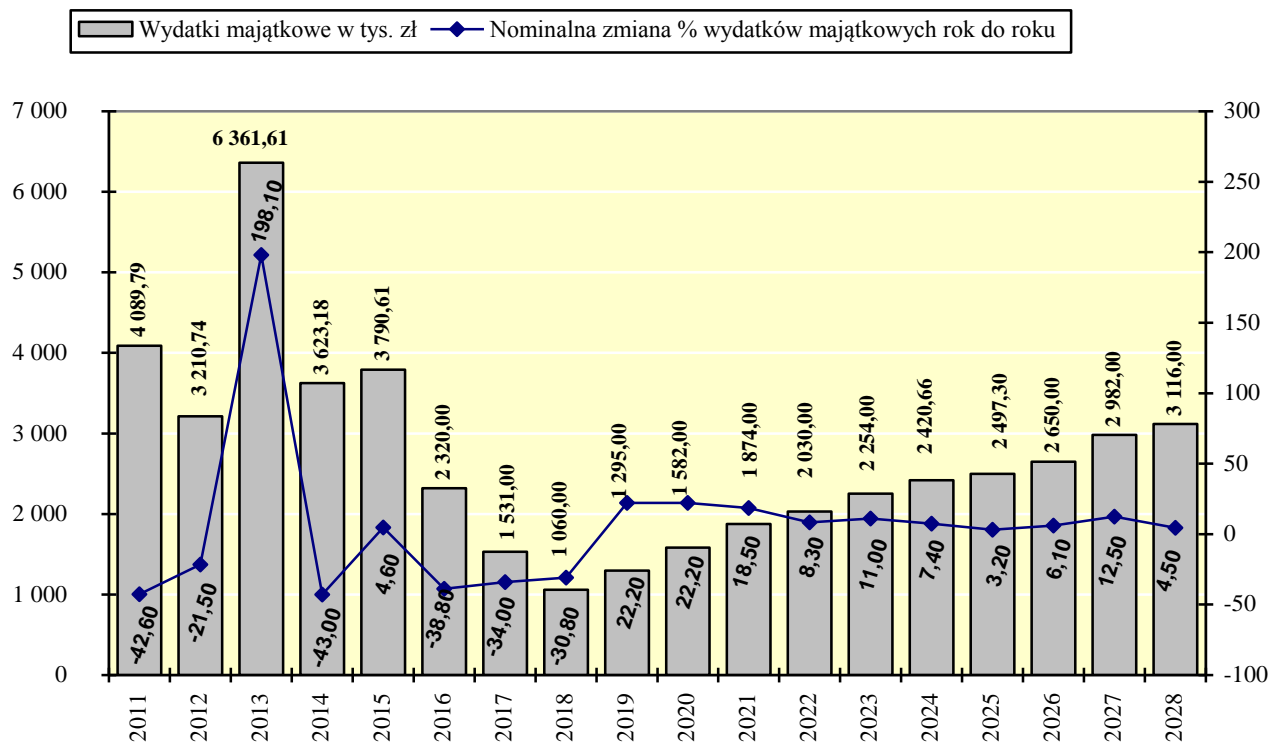
Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2014 r.		2015 r.		2016 r.		DYNAMIKA		
		Przewidywane wykonanie	Struktura	Plan	Struktura	Prognoza	Struktura	2014 /2013	2015 2014	2016/ 2015
		w zł.	w %	w zł.	w %	w zł.	w %	w %	w %	w %
Wydatki bieżące		29 231 289	100,0	29 811 934	100,0	29 867 200	100,0	104,8	102,0	100,2
I.	Transport i łączność	551 417	1,9	668 155	2,2	600 000	2,0	96,2	121,2	89,8
II.	Gospodarka nieruchomościami i zasobem mieszkaniowym	1 152 474	3,9	2 122 000	7,1	2 167 200	7,3	84,5	184,1	102,1
III.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 843 646	6,3	2 018 383	6,8	2 000 000	6,7	149,8	109,5	99,1
IV.	Edukacja, oświata	13 990 457	47,9	14 628 060	49,1	14 650 000	49,1	99,3	104,6	100,1
V.	Bezpieczeństwo	204 391	0,7	249 416	0,8	250 000	0,8	79,2	122,0	100,2

	publiczne									
VI.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4 256 995	14,6	4 045 500	13,6	4 100 000	13,7	101,8	95,0	101,3
VII.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 294 715	4,4	1 233 065	4,1	1 230 000	4,1	105,9	95,2	99,8
IX.	Kultura fizyczna, sport	223 461	0,8	241 000	0,8	240 000	0,8	97,8	107,8	99,6
X.	Finanse i różne rozliczenia	244 665	0,8	510 000	1,7	450 000	1,5	114,0	208,4	88,2
XI.	Pozostałe wydatki	5 469 068	18,7	4 096 355	13,7	4 180 000	14,0	120,3	74,9	102,0

Poziom finansowania bieżących wydatków edukacyjnych subwencją oświatową gminy Biała stanowi około 69,5% wydatków bieżących ogółem. Na bieżąco monitorowany jest system finansowania oświaty, w celu nie dopuszczenia zwiększenia udziału środków własnych w tych wydatkach.

8.2.3. Wynik zbiorczy prognozy wydatków majątkowych

WYK. 9 PROGNOZA WYDATKOW MAJĄTKOWYCH GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

Nakłady inwestycyjne zakładane na lata 2015-2017 obejmują realizację strategicznych projektów infrastrukturalnych ujętych w przedsięwzięciach. W kolejnych latach wydatkom inwestycyjnym nie są przypisane zadania. Przewiduje się realizację zadań inwestycyjnych z równoczesnym pozyskaniem środków na ten cel (w wysokości 60% kosztów inwestycji), co zwiększy potencjał inwestycyjny gminy w latach kolejnych. Wobec braku danych planistycznych nie może to nastąpić w obecnym dokumencie.

W projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej zostały uwzględnione te wieloletnie przedsięwzięcia inwestycyjne (zadania inwestycyjne), które spełniają następujące kryteria:

- są przedsięwzięciami, które będą kontynuowane w 2015 r. i w latach następnych,
- są przedsięwzięciami planowanymi do rozpoczęcia w 2015 r. i realizacji w latach następnych.

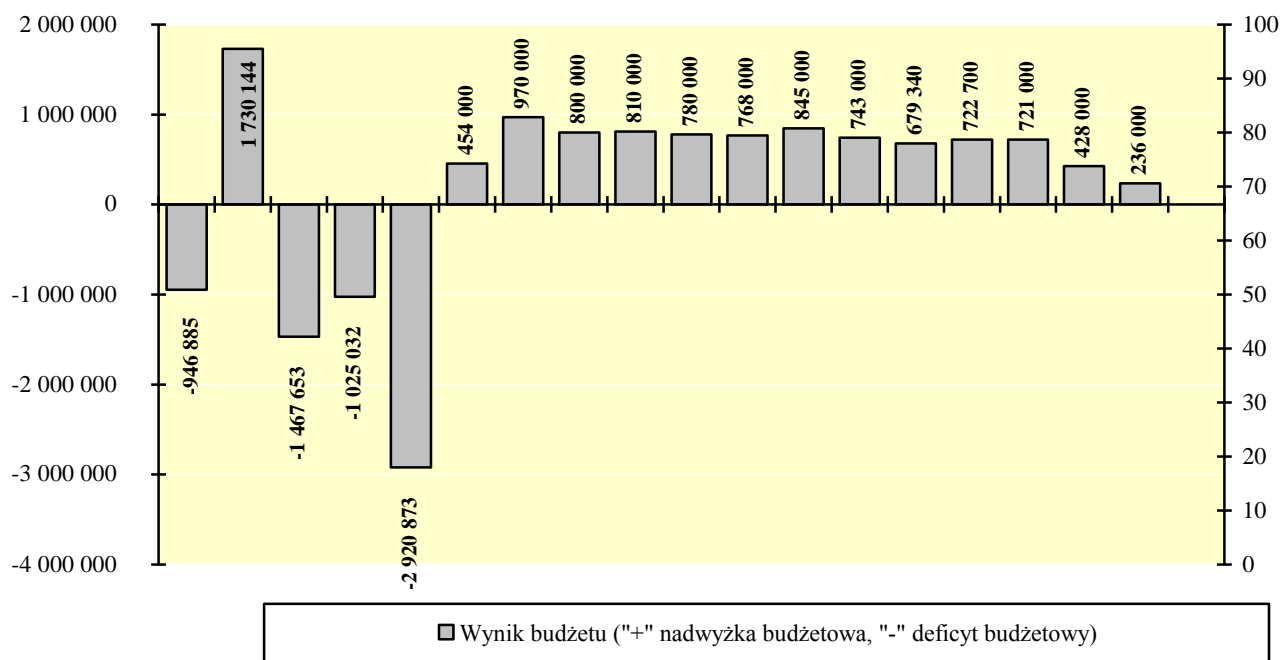
Potencjał inwestycyjny gminy Biała ściśle związany jest z ograniczeniem wydatków bieżących, odnotowana tendencja spadkowa dochodów negatywnie wpływa na możliwości inwestycyjne gminy Biała. Dlatego też ponoszenie kolejnych wydatków majątkowych związane będzie z zasilaniem budżetu gminy kolejnymi kredytami. Niniejszy dokument nie przewiduje od roku 2018 dalszego zwiększania przychodów z tego tytułu. Mające jednak na uwadze dane historyczne, w celu prowadzenia dalszego rozwoju gminy Biała konieczne będzie podejmowanie dalszych kroków w zakresie zwiększania kredytu. Przygotowanie projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej w zakresie przedsięwzięć inwestycyjnych zostało poprzedzone analizą i weryfikacją pod względem rzeczowym dotychczasowych planów inwestycyjnych oraz nowych zamierzeń w celu dostosowania do limitów środków finansowych, które mogą być w poszczególnych latach przeznaczane z budżetu Gminy Biała na wydatki majątkowe. Mając na uwadze obecną sytuację finansową gminy Biała do przedsięwzięć ujęto minimum, tzn. umieszczono w niej wydatki, które rozpoczęte zostały w i przed 2015 r.

Dla każdego przedsięwzięcia, poza nazwą, określono lata realizacji, jednostkę koordynującą (realizującą), łączne nakłady finansowe, łączny limit wydatków oraz limity wydatków w poszczególnych latach. Horyzont czasowy dokumentu został wyznaczony przez najbardziej odległy termin zakończenia przedsięwzięcia, dla którego zaplanowano środki na realizację.

8.3. Prognoza wyniku budżetu

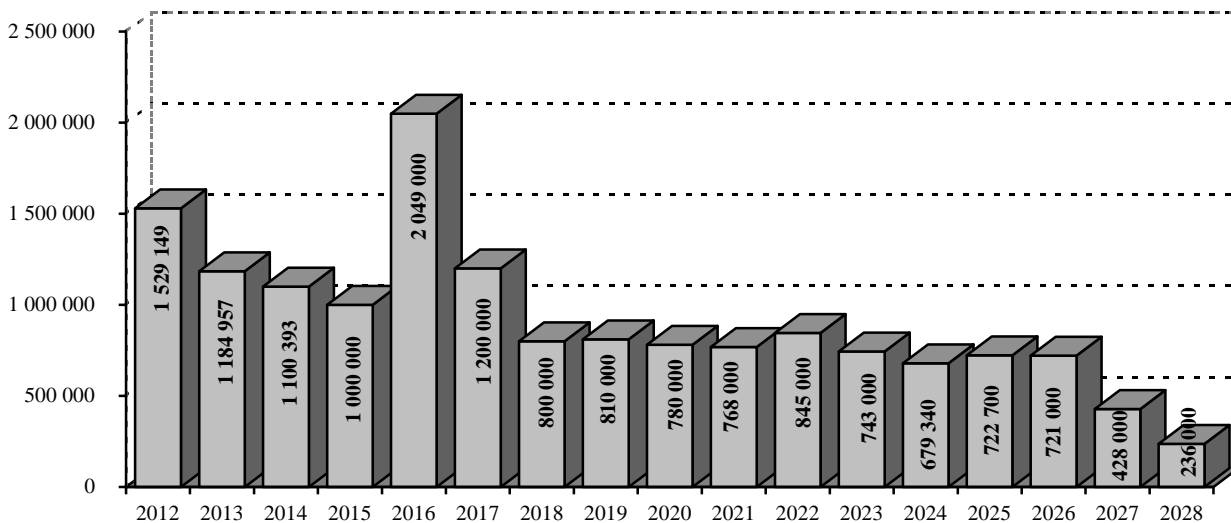
WYK. 10 PROGNOZA WYNIKU BUDŻETU GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

Prognozowany wynik budżetu – definiowany jako różnica pomiędzy dochodami a wydatkami – odzwierciedla założenia przyjęte przy konstruowaniu Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2028 i projektu budżetu na 2015 rok. Początkowy okres prognozy uwzględnia kontynuację programu inwestycyjnego gminy skutkującego generowaniem deficytu budżetu w związku z zaangażowaniem w finansowanie inwestycji środków zwrotnych, w tym przeznaczonych na refinansowanie projektów realizowanych przy współdziałaniu środków unijnych. Program redukcji deficytu budżetu gminy przewiduje począwszy od 2016 r. uzyskiwanie nadwyżki budżetowej w celu spłaty zobowiązań dłużnych.

8.4. Prognoza rozchodów

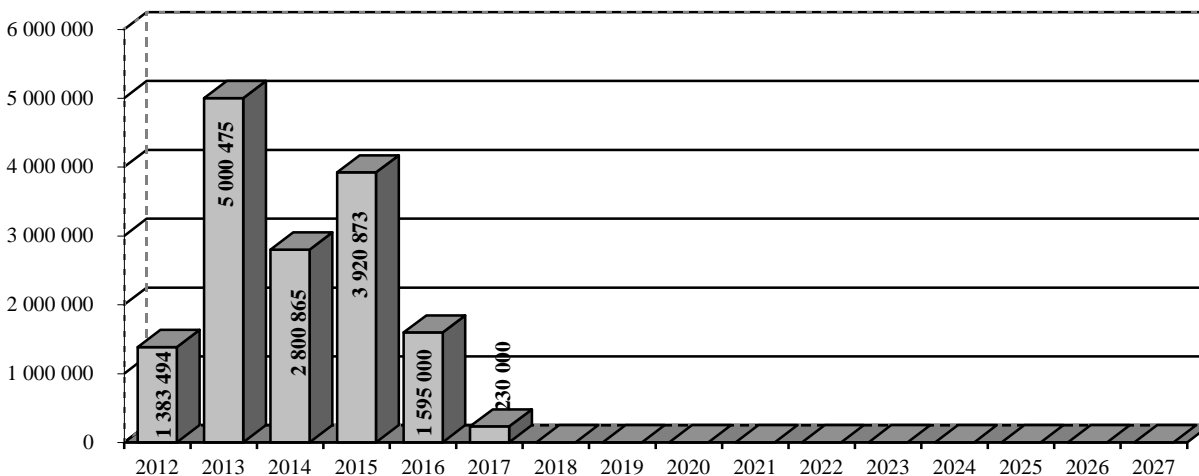
WYK. 11 PROGNOZA ROZCHODOW GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

Wielkości rozchodów w poszczególnych latach są zgodne z harmonogramem spłat kredytów zaciągniętych w latach poprzednich. Spłaty kredytów planowanych do zaciągnięcia w latach 2015-2017 są założeniami przyjętymi w tej prognozie.

8.5. Prognoza przychodów

WYK. 12 PROGNOZA PRZYCHODOW GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

Deficyt budżetu stanowi niedobór dochodów niezbędnych do sfinansowania zaplanowanych wydatków. W przypadku obciążenia budżetu wcześniej zaciągniętymi zobowiązaniami dłużnymi, kwota nowo zaciąganego długu oprócz środków na pokrycie deficytu budżetu musi uwzględniać także środki na uregulowanie tych zobowiązań. Powiększona w ten sposób kwota niedoboru dochodów stanowi potrzeby pożyczkowe gminy.

Prognozowane potrzeby finansowe gminy Biała na lata 2015-2028 wynoszą 4.971.000 zł. W kwocie tej jednak część kredytu planowana jest do zaciągnięcia na zadania finansowane przy udziale środków UE, jest to kwota 1.680.000 zł.

W kierunku zmniejszenia potrzeb pożyczkowych oddziałują środki pochodzące z planowanych nadwyżek budżetowych w latach 2018-2028 wykorzystane na spłatę zadłużenia.

9. Prognoza długu gminy Biała na lata 2015-2028

Finansowanie zamierzeń rozwojowych gminy Biała, w tym programu inwestycyjnego, z uwagi na niewystarczające w danym czasie dochody, uwzględnia zewnętrzne źródła finansowania. Dostęp do nich odbywa się poprzez instytucje finansowe oraz rynek kapitałowy. Środki zwrotne pozwalają skuteczniej wspierać rozwój gminy, szczególnie w okresach słabej koniunktury. Strategicznym celem polityki długu powinno być nie minimalizowanie czy całkowita eliminacja zadłużenia, lecz optymalizacja jego wielkości oraz parametrów takich jak: oprocentowanie, struktura walutowa, terminy spłat.

9.1. Założenia polityki długu gminy Biała

Podstawowym zadaniem polityki długu jest zapewnienie takich źródeł pokrycia i w takim zakresie, które wyznacza wielkość potrzeb pożyczkowych budżetu, stanowiąca sumę deficytu oraz przypadających w danym roku zobowiązań finansowych. Oznacza to potrzebę zapewnienia odpowiedniego dopływu środków finansowych. Warunkiem realizacji strategii jest przyjęcie założenia sprawnie funkcjonujących mechanizmów rynkowych. To z kolei gwarantuje z jednej strony bezpieczeństwo finansowania potrzeb budżetu gminy i utrzymanie pod kontrolą relacji zachodzących między długiem i dochodami, z drugiej utrzymanie podstawowego celu zarządzania długiem, czyli minimalizację kosztów obsługi, przy założonych parametrach ryzyka. W tym kontekście na podstawie analiz rynkowych i przebiegu dotychczasowej polityki długu

można przewidywać utrzymanie się zmienności warunków rynkowych, występowanie szeregu ryzyk utrudniających płynny przebieg finansowania w roku 2015.

Zmniejszenie dochodów gminy na skutek spowolnienia gospodarczego oraz innych czynników w sposób istotny zwiększa wrażliwość wskaźników ostrożnościowych zadłużenia.

Strategia finansowania, która rzutuje na strukturę zadłużenia uwzględnia istniejące jak i przyszłe uwarunkowania oraz ograniczenia. Realizacja zamierzeń określonych w planach inwestycyjnych na lata 2015-2017 oznacza konieczność zapewnienia w stosunkowo krótkim czasie środków w postaci kredytów i pożyczek, powodujących przyrost długu ze spłatami rozłożonymi na przyszłe okresy.

Okres prognozy zadłużenia gminy został wyznaczony zgodnie z najdłuższym okresem spłaty zobowiązań tj. do 2028 r. Sporządzane wieloletnie prognozy finansowe zakładają pozyskiwanie w najbliższych latach przychodów ze sprzedaży majątku komunalnego. Jednak wielkości faktyczne uzyskiwane w poszczególnych latach mogą istotnie różnić się od prognoz generując określone ryzyka płynnościowe. Dodatkowo, system finansów publicznych nakłada kryteria kontroli poziomu zadłużenia i kosztów jego obsługi. Zwiększa też potrzebę odpowiedniego zarządzania ryzykiem długu.

Silnie odczuwalne skutki światowego kryzysu finansowego i gospodarczego utrudniają pozyskanie środków z rynku krajowego i zagranicznego, implikują jednocześnie dobór źródeł finansowania i weryfikują poziom wskaźników związanych z zadłużeniem.

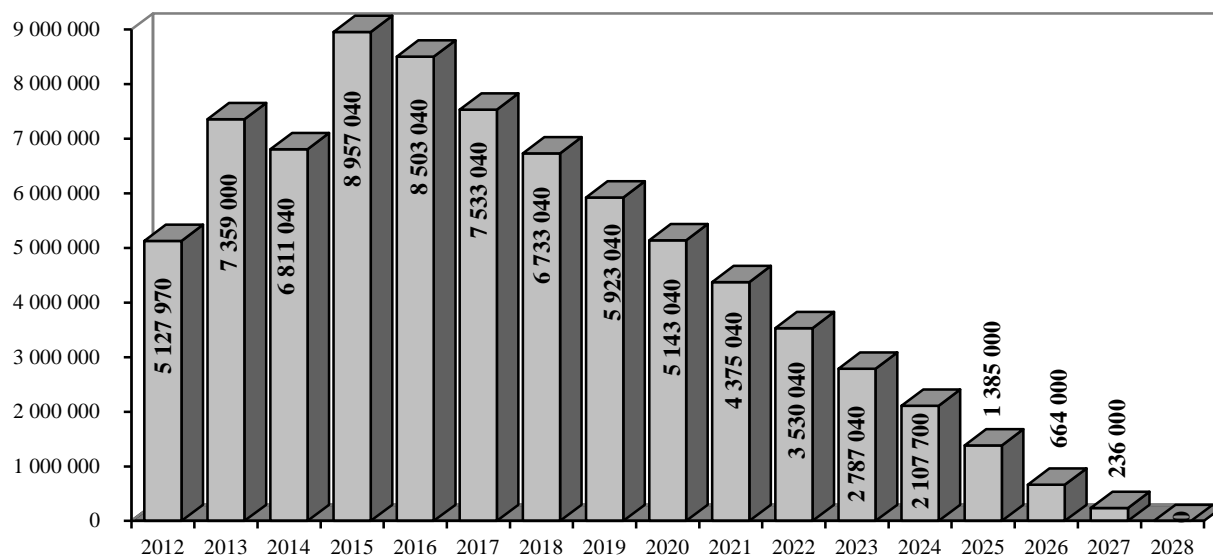
Prognozuje się, że poprzez odpowiedni dobór źródeł finansowania zapewnione zostanie utrzymanie relacji związanych z zadłużeniem i obciążeniami wynikającymi z obsługi długu.

9.2. Realizacja celów Polityki długu oraz prognoza zadłużenia gminy Biała

Przełożenie finansowania potrzeb pożyczkowych na prognozę długu uwzględnić musi zachodzące zmiany w dochodach oraz w strukturze wydatków, głównie kapitałowych. Zmienność procesów gospodarczych oraz rynków finansowych wpływa na parametry długu, w sposób naturalny kształtując warunki zaciągania i prognozowanej spłaty długu.

Prezentowane i oparte na wieloletnim programie inwestycyjnym prognozy zadłużenia dają z jednej strony możliwość budowy struktury finansowania wydatków inwestycyjnych i rozłożenia kosztów w czasie, z drugiej konkretną wizję zarządzania długiem gminy.

WYK. 13 PROGNOZA DŁUGU GMINY BIAŁA NA LATA 2015-2028

Zgodnie z podstawnymi celami zarządzania długiem - dążeniem do minimalizacji kosztów obsługi i konserwatywnego podejścia do czynników ryzyka - **kryterium kosztów (łącznie ze spłatą rat kapitałowych) w 2015 r. nie powinno przekroczyć poziomu 4,9% w relacji do dochodów. Drugi ze wskaźników ostrożnościowych, wyrażający poziom zadłużenia gminy nie przekroczy granicy 40%**. Wskazane wskaźniki prezentowane są informacyjnie, w celu kontroli zarządzania długiem.

9.3. Ograniczenia i zagrożenia związane z realizacją zarządzania długiem

Identyfikowane i analizowane są zagrożenia w realizacji strategii zarządzania długiem gminy.

Główne ryzyka mogą wynikać z niekorzystnego rozwoju globalnej sytuacji makroekonomicznej i jej wpływie na gospodarkę polską. W dobie obserwowanych zmian na rynku finansowym i zjawisk osłabienia tempa wzrostu należy liczyć się z opóźnionym efektem, który może znaleźć swoje odbicie w zwiększonych kosztach obsługi długu, kosztach inwestycji, czy zmianach kursu walutowego. Oznacza to wzrost ryzyka finansowania, refinansowania, stopy procentowej, jak i ryzyka walutowego, przed którymi gmina będzie szukała zabezpieczenia.

Realnym staje się powstanie kolejnego ryzyka - spadku poziomu dochodów gminy, a w konsekwencji deficyt w budżecie bieżącym gminy. Może to mieć bardzo negatywne skutki w kontekście nowego wskaźnika zadłużeniowego, wprowadzonego ustawą o finansach publicznych

z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych¹². Absolutnym priorytetem polityki budżetowej gminy, i to już poczynając od 2011 roku, musi być niedopuszczenie do pojawienia się deficytu na poziomie operacyjnym.

Należy też wziąć pod uwagę ryzyko niestabilności w realizacji programów inwestycyjnych powodujące zmiany w poziomach deficytów następnych lat, a przez to zakłócających przyjęty wcześniej program pożyczkowy. Dodatkowo realizacja inwestycji infrastrukturalnych, posiłkującymi się dodatkowymi źródłami finansowania będzie wpływać na zmianę w strukturze finansowania, a tym samym rzutować na konieczność zwiększenia lub zmniejszenia zapotrzebowania na środki pożyczkowe.

Tak zagrożenia zewnętrzne jak i uwarunkowania wewnętrzne są i będą przedmiotem stałego monitoringu i analizy. Podejmowane działania będą służyły zmniejszeniu bądź ograniczeniu negatywnego wpływu tych czynników na przebieg realizacji polityki długu i zarządzania długiem przez gminę.

9.4. Wnioski

Podstawowym celem polityki długu na rok 2014 i lata następne będzie tworzenie warunków zapewniających pełne i bezpieczne sfinansowanie długoterminowych potrzeb pożyczkowych w powiązaniu z dochodami gminy.

Zakłada się nie przekraczanie poziomu długu w stosunku do dochodów ponad wielkość 40%.

10. Podsumowanie

Wyniki procesu wieloletniego prognozowania z uwzględnieniem opisanych założeń i zastosowaniem przedstawionej metodologii zostały zaprezentowane załączniku nr 1, będącym integralną częścią projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Biała na lata 2015-2028. sporządzonym zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego.

---

¹² Dz.U. z 2013, poz. 885 ze zm.

Zestawienie tabelaryczne prognozowanych kategorii budżetowych ujętych w projekcie WPF 2015-2028, stanowiące załącznik nr 1, składa się z 14 sekcji obejmujących:

SEKCJA 1 – prezentuje wybrane pozycje dochodów, tj.:

- c) dochody bieżące, w tym:
  - dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych,
  - dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych,
  - podatki i opłaty, w tym: z podatku od nieruchomości,
  - z subwencji ogólnej,
  - z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące,
- d) dochody majątkowe, w tym:
  - ze sprzedaży majątku,
  - z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje.

SEKCJA 2 – prezentuje wybrane pozycje wydatków, tj.:

- wydatki bieżące, w tym:
- z tytułu poręczeń i gwarancji, w tym:
  - gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitów spłaty zobowiązań określonych w art. 243 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa,
- wydatki na obsługę długu, w tym:
  - odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- wydatki majątkowe.

SEKCJA 3 – prezentuje prognozowany wynik budżetu stanowiący różnicę pomiędzy prognozowanymi dochodami a wydatkami; w roku 2015 budżet zamyka się deficytem, począwszy od 2016 roku do 2028 roku wynik budżetu stanowi nadwyżkę.

SEKCJA 4 – prezentuje zagregowane główne kategorie przychodów z wyszczególnieniem sposobu pokrycia deficytu.

Prognozowane na 2015 rok przychody po części zostaną przeznaczone na finansowanie deficytu budżetu.

SEKCJA 5 – prezentuje zagregowane główne kategorie rozchodów z wyszczególnieniem łącznej kwoty przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w: art. 243 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, z wyodrębnieniem wyłączeń, o których mowa w art. 243 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Prognozowane rozchody stanowią wyłącznie środki przeznaczone na spłatę zobowiązań dłużnych, w tym spłatę rat kapitałowych zaciągniętych.

SEKCJA 6 - prezentuje prognozę kwoty długu wg stanu na 31.XII

SEKCJA 7 - prezentuje prognozę kwot zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych.

SEKCJA 8 – prezentuje relację zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W całym okresie objętym Prognozą przewiduje się, że poziom dochodów bieżących przewyższy wydatki bieżące, co oznacza spełnienie przedmiotowej reguły ustawowej.

SEKCJA 9 – prezentuje ustawowe wskaźniki spłaty zobowiązań, tj.:

- wskaźnik planowanej łącznej kwoty zobowiązań w relacji do dochodów ogółem, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, z uwzględnieniem wyłączeń, o których mowa:
  - w art. 243 ust. 3 pkt 1-2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
  - w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej

obliczony bez uwzględnienia i z uwzględnieniem zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego,

- dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu wyłączeń określonych w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, obliczony w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy oraz obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy,
- informację o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu wyłączeń, o których mowa:
  - w art. 243 ust. 3 pkt 1-2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
  - w art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej

oraz po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy oraz obliczonego w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy.

W całym okresie objętym Prognozą przewiduje się spełnienie przedmiotowej reguły ustawowej określonej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

SEKCJA 10 – prezentuje przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej z wyszczególnieniem części przeznaczanej na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych.

Projekt WPF 2015-2028 w latach prognozowanych nadwyżek budżetowych przewiduje przeznaczenie ich w całości na pokrycie zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji.

SEKCJA 11 - prezentuje informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych, tj.:

- wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
- wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego,
- wydatki objęte limitem art. 226 ust. ustawy o finansach publicznych (przedsięwzięcia wieloletnie), w tym:
  - bieżące przedsięwzięcia wieloletnie,
  - majątkowe przedsięwzięcia wieloletnie,
- wydatki inwestycyjne kontynuowane,
- nowe wydatki inwestycyjne,
- wydatki majątkowe w formie dotacji.

SEKCJA 12 - prezentuje finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (środki unijne), z wyszczególnieniem dochodów i wydatków.

Przy konstruowaniu projektu WPF 2015-2028 nie dysponowano informacjami na temat budżetu środków europejskich w ramach kolejnej perspektywy finansowej. Oznacza to, że w przyszłości prognoza dochodów i wydatków zostanie uzupełniona o środki pochodzące ze źródeł zagranicznych. Prognoza dochodów i wydatków ujmuje wyłącznie środki przekazywane z budżetu Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej na lata 2007-2013 (z okresem wydatkowania do 2015 roku) oraz planowane dofinansowanie na zadanie związane z termomodernizacją obiektów szkolnych.

SEKCJA 13 – prezentuje kategorie związane z przejęciem i spłatą zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokryciem ich ujemnego wyniku.

SEKCJA 14 - prezentuje dane uzupełniające o długu i jego spłacie.